

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 ft
Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhely, márczius 5.

Az állami számszék által megvizsgált zárszámadások ma már a képviselőház előtt állnak. — Most legelőször.

S a számszéknek a kormány egyes eljárására vonatkozó kritikai megjegyzései s a minis-tertanácsnak ezekre tett észrevételei a képviselőház, mint egyedül illetékes bíró, elébe vannak hurczolva.

Mi nagyon ujságkivánók vagyunk arra nézve, hogy az államszámszék kritikája minő helyzetbe állítandja a magyar korona ministeriumát? Az meglehet, hogy a számszék anyagi szempontból hasznos szolgálatot teend a hazának. De hogy erkölcsileg romboló és kártékony hatást fog előidézni az által, hogy magát szám-kritikája segítségével a ministerium felébe helyezve, ennek tekintélyét jelentékenyen kiszebbítendi, azt kikerülhetlennek hisszük. Különben is mi, a számtanra nézve, osztjuk Gibbon nézetét, a ki *„vádolja a számtant, mint oly tudományt, mely a lelket a szigorú bebizonyítások megszokása által, eldurvítja, mely megszokás oly romboló az erkölcsi evidentia finomabb érzéseire nézve; pedig ezeknek kellene elhatározni éltünk cselekvéseit, s véleményeit.“**)

Miután pedig mi, az állami számszék felállítását, eleitől fogva, a magyar állam alkotmányos igazgatási rendszerével össze nem férhetőnek tartottuk s tartjuk, szoros figyelemmel kísérendjük a számszék nyilvános mozzanatait, melyekről mi előre is hisszük, hogy azok az államszámszék természetéről nézetünket igazolandják.

Némethonban az iskola államfelügyeleti törvényjavaslat folytonos ideges állapotban tartja a népet; sőt ezen ideges láz még Frigyes Károly főherczeg legközelebbi látogatásakor Rómában is mutatkozott. Hogy a poseni lengyel-szabó Bismark herczeg ellen szándékolt állítólagos merénylete a fennforgó felügyeleti rendszer által felkel-lett vesániának lett volna kifolyása, az ez ideig legkevésbé sincs constatalva. Mi azonban azt hisszük, hogy a nemes herceget, a ki „Sado-vánál a haláltszóró kartácstüzbe be-ment, hogy onnan uralkodóját komolyan távolítsa“, — saját szavai Vilmos császárnak — merényletek zápora se fogja visszaretteneni, hogy a német nép általános érdekében kifőzött salutaris elvét keresztül ne vigye.

Egyébiránt, általánosságban szólva, mi a társadalmi életben legoktalanabb eljárásnak azt tartjuk, mely szerint bárki is azt hiszi, hogy ha ő egy szerinte veszélyes rendszer motorát láb alól elteszi, az által a rendszert is megsemmisítette. „Der weltregirenden macht ist kein einzelner Mensch unersetzlich“, jegyzi meg Schiller a Lützennél elesett Gustáv Adolf

*) Gibbon accuses this science of hardening the mind by the habit of rigid demonstration, so destructive of the finer feelings of moral evidence, which must determine the actions et opinions of our lives.

The Life of Gibbon by Chalmers.

halálára. S ha a Ravaiillac kése a IV. Henrik becses életét kioltá, és XIII. Lajos a Hugenották ellen irtó háborút indított is, ez mégis 1621-ben a nantesi edictum helyreállításával, megerősítésével végződött. A XIII. Lajosra következett XIV. Lajos fényűző, nagyravágyó uralkodása pedig előkészítette az 1689-ki borzasztó catastrophát.

Mi hasznót hozott hát a fanaticus számítóknak Ravaiillac gyilkolása?

Angolhont folytonosan az „Alabama“ nagy kérdése foglalkoztatja, ugy a newyorki hirlapokat is. A „Word“ febr. 26-ról írja: Azon nem lehet csodálkozni, hogy Angolhon vonakodik a közvetlen károkat a választott bíróság elébe terjeszteni, miután azok a Némethon által Frankhonra rótt hadisarcz roppant mennyiségét megközelítenék, s Angolhon azon esetben, ha ezen kérdésre nézve magát a választott bíróság végzésének alávetné, pénzügyi életét egy negyedszázadra annak keze közé tenné le.

A „Herald“ washingtoni levelezője szerint, az Egyesült államok kormánya hajlandó lenne az „Alabama“-féle károk törlesztését 10 millió font sterlingben elfogadni.

Grant elnök szerint — mikép a „New-york Herald“ írja — a genfi értekezlet előtt az Egyesült-Államok kötelessége egészen világos. Ha az angol kormány visszalép, az Egyesült-Államok becsülettel semmiféle újabb alkudozásba sem egyezhetnek bele. Hogy akkor minő további eljárás leend szükségessé, ez nagy mérvben a körülményektől függ; s ha a háboru kötelességgé válnék, azt nem fognak kerülni.

Az angol sajtó e kérdésre vonatkozólag, tudja is, teszi is kötelességét; modorában nagyon mérsékelt, míg a ministerek az amerikai emlékiratra ingerülten nyilatkoztak. A sértő mód a méltatlanul károsított hatalmas ellenfelet tette ingerli, s az, minek be kell közetkeznie, be is fog következni.

Quae fati manent, quamvis significata, non vitantur. (Tacit. Hist. I. 18.)
Dobolyi Sándor.

Maros-Vásárhely, mártius 1.

Tegnap éjjel után 1 órakor az ablakomon bekiált a bakter: Tűz van! tűz van!! Felnyitom szemeimet, hát csakugyan künt az égboltozat vérszínben úszik. Felkapva ruháimat, siettem az utcára, megtudandó hol az égés? Az utca néma volt, az ablakok sötétek; mindenki aludta az igazak álmát. A tüzes szikrák pedig hullottak, mint a hópolyhek. Az égés helyszínére érve, szorongó szívvel látam, mint ég egyik polgártársunk háza. Körülte alig lézengett 4-5 ember, kik csendes lelki-nyugodalommal con amore nézték: mint pusztul el a szegény ember hajléka. Ugy leégett az, mint a gyertya, senki sem állt ellen a pusztító elemnek. Szerencsére szél-csend volt, mert különben ott, abban az összeszorított utcában, hol a házak egymásra támaszkodnak, oly iszonyu tüzvész lett volna, hogy számtalan család fedél nélkül marad. Hanem a jó isten rendesen ott segít, hol az embert boldogtalansága nyomorulttá tehetné. Mikor már nem volt mi égni, lankadt a tűz is. Az emberek tároggtak s összegugva kezeiket, reitenetesen sápitottak. Két bátrabb legény végre elszánta magát s felkapaszkodott az üszkők közé s ott valami nagy heroismussal el kezdék szikráztatni a szenes gerendákat. A mi épen arra való volt, hogy a szomszéd épület is tüzet kapjon. Szerencsére egy harmadiknak több esze volt, s lelökte őket on-

nan. Reggel felé aztán vége volt a spectaculumnak, a nézők eleget láttak s rendre eloszlottak.

Ennyi volt az éjjeli esemény.

Hanem erre nézve mégis megengedi a tekintetes szerkesztő nr, hogy szerény véleményemet elmondjam.

Az éjiőrök kényelmes emberek lehetnek, mert a tüzet csak akkor vették észre, mikor már a javában égett.

A harangozók még kényelmesebb emberek lehetnek, mert épen nem valának hajlandók, hogy meleg ágyaikból felkeljenek, s az égést a város más részével tudassák.

A városszolgák pedig legkényelmesebbek lehetnek, mert egyik sem vette azt a fáradságot, hogy odasétáljon a tűzhez. Nem láttam én ott sem vízfecs-kendőt, sem a tűzoltáshoz megkívántató más eszközöket, még egy kártyus vizet sem.

Vagy igaz! reggel felé egy ökrös szekér arra felé hajtatott egy hordó vízzel, ugy gondolom, a kormos falakat mosták le azzal, mert mikor az odaérkezett, még egy pipába való tüzet sem lehetett ott kapni.

Erről a városról mondják, hogy páratlan egész Európában, mert egy fillér adóssága sincs. Ez igen dicséretes dolog, hanem mégis inkább szeretném én, hogy a polgárok vagyona nagyobb biztonságba legyen.

Nem lehetne-e itt is más városok példájára, tűzoltó-egyletet alakítani, ott a derék, mindenre kész tanuló ifjuság, ebből s a polgárság arravaló részéből, kitelnék. A város és a tehetősebb polgárok adakozásaiból fel lehetne szerelni, s akkor nem rebegnénk minden lefekvéskor: vajjon reggelre nem jutunk-e koldusbotra?!

Ne várjuk be a veszélyt, hogy az által okuljunk, mert ezen okulás igen sokba kerülne.

L. A.

A m.-vásárhelyi takarékpénztár részvénytársulatnak 1872. évi rendes közgyűlése.

(Február 20-án.)

(Vége).

Elnök Mikó Mihály délutáni 5 órakor a gyűlést ismét megnyitván, legelőbb is elhatározatott, hogy most midőn a jövő évre a számvizsgáló és leltározó bizottság kineveztetik, azok tagjaiból egyideűleg a választmányi jegyzőkönyvnek megvizsgálására egy öttagu bizottság alakíttassék.

Következett a délelőtti ülésben kiküldött bizottság jelentése, mely szerint az ig. választmány 12 ülésből föl-vett j.-könyveket rendszeren vezettetettek, szabályszerűleg hitelesítettettek és végrehajtottaknak találták.

A pénztár vizsgálata is megtörtént. A választmány összeköttetésben állt a kolozsvári takarékpénztárral, mely azitteninek 6% ra 20 ezer frtig hitelt nyitott s az több izben igénybe is vétetett; az alsóausztiai leszámítoló baukkal is hasonló viszonyba iparkodott lépni, az úgy még függőben van ugyan, de távirati értesítés szerint febr. folytán el fog dőlni; az alapszabályok lefordítására költött 25 frt utalványozása kéri. Továbbá a választmány annak helybenhagyását kéri, hogy a váltóüzletnél a kamat 9-ről 10%-ra emeltessek.

A jegyzőkönyvekre tett vélemény, valamint a pénztárvizsgálat megtörténte megnyugtató tudomásul vétetett A választmánynak a nevezett pénztárvezeték irányában eddig követett eljárását a közgyűlés helyeselte, a kért 25 frt kiadását utalványozta, s reményét és annak elvárását fejezte ki, hogy az igazgatóság az egylet hitelének emelésére a szükséges lépéseket jövőben is megteendő, az egylet érdekét a választmány szemelőtt tartandja; végül a váltóleszámításnál a kamatnak 10%-ra emelését helybenhagyja.

Szölösi Samu. Miután a választmány a kölcsönök utáni kamatot fölemelte, ohajtotta volna, hogy a helyi betéteknél is hasonló legyen, de ezeknél 5%-nál maradt, míg a kolozsvári takarékpénztárnak 6%-ot fizetett holott ha a helyi betételek után is 6% lesz a kamat, meglehet, hogy a szükségletet a helyi szaporuló betétel is fedezte volna. Ohajtja tehát, hogy a választmány a betéti kedvet a helyi embereknél is eszközölje az által, hogy az idegen pénztárvezeték kölcsönei utánival egyenlőleg emelje a betéti kamatokat.

Knöpfler felvilágosítást tesz, hogy a helyi betételek nincsenek időhez kötve s nem az intézet szükségéhez képest történnek, hanem némelykor itt bagyják hosszas időn át, nyáron pl 50—60 ezer gyűl be, mit kiadni nem lehet, hanem másképp hasznosíttatik az. Más intézetektől csak a szükség idejében kér, s mihelyt pénz jó be, rö-

tön visszafizeti. Mikor a keresk. és hitelbank 8½-re szállította le a kamatot az igazg. választmány is kénytelen volt a versenyért s a pénzpiacz egyformásítása végett 9-re szállítani. Különben az arány, a betét és kölcsön kamatai közt mindig egyforma volt. Ha csak saját tőkénél maradtunk, sohasem tudók a pénzpiacot kiélegetni, s hitelünket fentartani stb. A választmány az intézet jogait és érdekeit jól felfogva jött el úgy, hogy midőn az intézeti kamatlábat 10%-ra emelte, a betétek utánit is 6%-ra nem emelte.

Szöllősi a nyert felvilágosítással nincs megnyugodva, miután a betétel a tavaly is, s ez évben is 250 ezer frt volt, de a forgalom tavaly csak 900 ezer, az idén pedig másfél millió, mi mutatja, hogy a percent több lett, s a pénz keresettebb volt. A pénzkérés nagyobbultá gondoskodni kell, hogy a helyi betétel is mind nagyobbuljon s a helyi polgárok pénze hasznosíttassék.

B. Apór. Miután a drágán beszerzett pénz valódi szükségből vétetik föl, az egyesek betétei pedig magánhasznból történnek: miután az intézet célja az is, hogy az egyesek takarékosagra szoktassanak: — a választmány eljárásán meggyűszik, mert az egyet érdeke eképp van tökéletesen biztosítva. (Helyes.)

Elnök: Tehát a közgyűlés a kamat 10%-ra visszameleését helyeslőleg veszi tudomásul.

Határozattá vált továbbá: hogy az ig. választmány jövőre is felbatalmaztatik, hogy a szükséghez képest időről-időre a kamatlábon változtatásokat tehessen; utasított továbbá, hogy a megszoritólág intézkedő alapszabályok megváltoztatása iránt a jövő közgyűlésre indítványt terjesszen elő.

Ezután a választmány javaslatai s a kiküldött bizottság véleményezése vétetik elő, jelesen:

1. A Gecse emberszereteti intézet alapszabályainak egy könyve levéltárba téteteni rendeltetett, az adakozás iránt ajánlattal előterjesztett kérés pedig — melyre nézve B. Apór 200 adását az egyet becsülete érdekében indítványozta — akkor hagyatott, midőn a kegy az osztalék fölött határoz.

2. Az intézeti ügyvéd választását az ajánlott 3 évvel szemben, a közgyűlés nem kívánta időhöz kötni.

3. A 18%-os osztalékon felülmaradó 647 frt 62 kr. jövedelmi többletből a választmány javaslatához képest a pénztárnoknak és könyvelőnek ez évre, tekintve a tetemes munkaszaporulást és köteleiségeik hiv teljesítését 100—100 frt remunratio, a szolgának pedig 47 frt 62 kr. adása határozatott, mely utóbbi a folyó jövedelemből 50 frtra fog kiegészítettetni.

Ezután a múlt évi osztalékokat a választmány aján-

latához képest 18% vagyis részvényenkint 9 frtban fogadja el a közgyűlés.

Most következett a Gecse emberszereteti intézet kérvénye, melynek javára a kiküldött bizottság ajánló előterjesztése folytán B. Apór az imént 200 frt adomány nyújtását indítványozta, s mely egy a maga nemében igen sajtáságos és hosszas vitát keltett föl, mit azonban helyesebbnek tartunk minden reflexiók kísérete nélkül adni, mert a tárgyilag a leírásból ugyanis kellő felvilágosítást szerezhet magának az olvasó, valamint arról is, hogy a „M. Polgár“ 45-ik számában megjelent közlemény célzatosan elferdíti a kérdése tárgyat, s az ottan találtat értesítést elfogulatlanak, s a tényekhez hűnek legkevésbé sem mondhatni. Ugyisint a „M. P.“ 50-ik számában nyilatkozó „Egy részvényes“ még az alapszabályokat is hamisítva idézi, csak hogy igaztalan állításaihoz némi valószínűséggel bíró alapot erőszakolhasson elő. Mi csak azon csodálkozunk, hogy ezen a személyeskedésen kívül a humanizmus ellen irányzott s rideg szűkkeblűségére és határtalan önzésére mutató czikknek éppen azon lap adott helyet, mely a közhasznú és jótékony intézeteket mindig meleg pártfogásában szokta részesíteni.

Alig tűzte ki az elnök a feltett indítványt tanácskozárra, felállt Sztupiczky B., hogy valahol az alapszabályok azt tartalmazák, hogy adakozni csak akkor lehet, ha az alaptőke felével növekedett.

Knöpfler, B. Apór az adakozás mellett, Gecse, Szöllősi és Stupiczky ellene szólnak. Staibl szerint van joga a közgyűlésnek az adakozásra, mert az, ha úgy akarja nemcsak az évi összes jövedelmet és a kérdéses 400 frtnyi átviteli összeget megoszthatja, de sőt a szavazatok két harmadával akár az egész társulatot is feloszthatja. Dr. Soós felhívja, hogy nézete szerint az alapszabályok éppen nem tiltják az adakozást, mert a 35. § 5 pontja, csak azt mondja, hogyha a tartalék alap a részvény alaptőké felére emelkedett, akkor a tiszta jövedelemnek feloszthatandó egy harmada a közgyűlés által jótékony czélakra lesz fordítandó; akkor tehát mindenesetre adakoznia kell, addig pedig a dolog természeténél fogva adományozhat sőt a humanus czélokra való adakozást az intézet nemesebb feladata, erkölcsi kötelezettsége igényli. Hasonló értelemben szólnak, B. Apór, Bihari, ellenkezőleg Kozma Endre, ki nem hiszi, hogy a Gecseintézetnek könyvirodalmányokhoz fordulását megengedte volna az alapító (Többség: De bizon megengedte, sőt kikötötte); nálunknál gazdagabb intézetnek ne adjunk. (A Gecseintézet nem gazdag!)

Csernátóni Alajos a 200 frtnál még többet kívánna adni a szent célra. Szöllősi S. inkább a számvizsgálato-

kat és tisztviselőket akarja azon pénzből jutalmazni, de beszéde visszatetszéssel fogadtatik, ugyanis Fogarasi Döme kijelenti, hogy a számvizsgálók jutalmát nemcsak nem kívánják, de sőt visszautasítják azt. (Éljen!) Bihari és dr. Kornhoffer, mint a számvizsgáló és leltározó bizottságok elnökei hasonlólag nyilatkoznak s szintén megeléjlenetettek.

Most a vita újult erővel indul meg. B. Apór és Staibl az indítvány mellett, Bereczki, Hints Miklós és Gecse ellene szólnak, némelyek szavazást sürgetnek.

Knöpfler V. Ezen kérdést szavazásra vinni, az intézet megveretése lenne, a tárgy zamata le levén már törülve. Csak 17½ krrol van szó részvényenkint; közvetítő indítványa az, hogy azon 200 frtolt odaszánja a Gecse intézetnek, de úgy hogy a takarékpénztárba maradjon, ott kamatozzon míg az intézet célját éri (Nem tetszés jelei nyilvánulnak.)

Szöllősi indítványozza, hogy magok a részvényesek adjanak s az egyes részvény után járó kamatból húzassék le a 18 kr.

Szöllősi indítványa sem találván a gyűlésben vizshangra végül szót emel az elnök Mikó Mihály, a következő értelemben:

A gyűlés minden tagja elvben a segélyezést óhajtja, de eltérnek a nézetek arra nézve, hogy míg némelyek az indítványt úgy, a mint feltéve van, pártolják, addig mások az alapszabályok 35-ik §-ával ellenkezőnek tartják, hogy most még a társulat pénztárából segélyezés eszközölthessék.

Nem lehet kétség alá vonni, hogy a legnemesebb szándék vezet azokat, kik úgy vélekednek, hogy a gyűlés azon napon, midőn a 18 perczent felett osztrakozik a hazában legnemesebb intézetnek segélyezés iránti kérelmét a közönyösség vádjá nélkül vissza nem utasíthatja.

De másfelől nem tudom méltánylatomat és tiszteltetemet megvonni azon véleményről is, melynélfogva némelyek tartozkodnak a legnemesebb cselekvénytől is, ha az nézetük szerint a társulat törvényeinek megszegése nélkül meg nem történhetik.

Ugy hiszem tehát, hogy itt egy közvetítő utat kell feltalálni, melyen az elvben mindenki által pártolt segélyezést a gyűlés minden tagja lelkiismeretének megnyugvásáért, s a gyűlés szabályai iránti hűségének sérelme nélkül teljesíthesse.

Szabadságot veszek magamnak, mint a gyűlés egyik igénytelen jogosult tagja egy ily közvetítő véleményt előterjesztetni. Senki kétség alá nem vonhatja a gyűlésnek azon jogát, hogy az osztalékból fennmaradt 400 ft összeget is feloszthatja, mellőzve hát most a gyűlés a pénztárból segélyezést, s mondja ki, hogy az osztalékból fen-

TÁRCSA.

Tóth Vilmos belügyminister urnak a választási törvényjavaslat tárgyában a képviselőházban, február 22-én mondott beszéde.

(Folytatás.)

Van azonban, t. ház! a törvényjavaslat keretében egy oly intézkedés, mely tökéletesen eltér az 1848-diki törvénytől és ezt bevallom. Az erdélyi törvények szerint az úgynevezett honoratiorok, ha külön képvisleti joggal felruházott városokban laktak, felvették a választók közé, míg ha nem ilyen községben laktak, nem bírtak választási jogosultsággal. Ezen semmiképpen sem igazolható anomalia megszüntetésére törekedett a törvényjavaslat az által, hogy jövőre a külön képvisleti joggal felruházott város lakóinak ezen előjoga kiterjesztetett, helyre való tekintet nélkül mind azokra, kik ezen osztályhoz tartoznak. Ez az egyedüli eltérő módosítás, mely a törvényjavaslatban foglaltatik, de azt hiszem, hogy ezért a t. ház részéről szemrehányással találkozni nem fogok.

A központi bizottság javaslatom első fejezetét még néhány szakaszszal megtoldotta. Az előadó elmondotta ezen toldalék indokait, ez azokat magam részéről szintén elfogadhatónak tartom, annyival inkább, mert az semmi egyéb, mint a kifejtett gyakorlatnak törvényesítése.

Es ezzel, t. ház! befejeztem volna előadásomat a törvényjavaslat első fejezetére nézve és azt hiszem, sikerült három dolgot bebizonyítanom, először azt, hogy az 1848-ki törvények a választási jogosultságra vonatkozó részének megváltoztatása sem nem szükséges, de lehetetlen is ma; másodszor azt, hogy ezek szabatosításának okvetlenül be kell következnie; és 3-szor, hogy az általam javasolt szabatosítás általában nem vitálja az 1848-ban kimondott nagyszerű elvet. (Helyeslés jobb felől.)

A törvényjavaslatnak második fejezete a választók összeírásáról és az állandó névjegyzék elkészítéséről szól. E fejezetre nézve, daczára annak, hogy az gyökeres átalakítása az 1848-ki törvénynek, csak kevés mondani való van; mert az, hogy a névjegyzék állandó legyen, s hogy ez képezzé mindig a választási harcok előjátékát, melyekben a pártfodorlatok játszáka a főszerepet, annyira egyhangú követelménye a közvéleménynek, hogy annak szükségességét fejtegetnem nem kell, s így a törvényjavaslat második fejezetének csak néhány pontját kívánám kiemelni, melyekben a választók összeírása, s a panaszok orvoslása körül az 1848-ki törvénytől eltérő intézkedések foglaltatnak.

Itt mindenekelőtt ki kell emelnem, hogy a névjegyzék összeállítása ezenl hivataltól fog történni. Meltóztatnak tudni, hogy az eddigi eljárás szerint csak azok irattak be, a kik jelentkeztek, és így a névjegyzék teljes soha nem lehetett. Azonkívül két ferde következtetés volt a 48-ki törvény ezen intézkedésének. Egyik az, ha pl. egy kerületben nem lévén több jelölt, a választók nem irattak be magukat; később azután halálozás, vagy

más esemény folytán üresedésbe jöven a képviselői állás, új választás következett; akkor már szerették volna jogukat gyakorolni a névjegyzékből kimaradtak, de nem teheték, mert a választók összeírása 3 évre szólott és így történt, hogy igen sok esetben a választóknak csak kis töredéke választotta meg a képviselőt, gyakran a többség véleménye és akarata ellenére.

A másik ferde következtetése volt vagy lehetett volna legalább a jelen törvény alapján, hogy az ország lakóinak egy nagy része megfosztott volna választói jogától. Meltóztatnak tudni, hogy az ország lakóinak egy része az év bizonyos szakában, aratás és kaszálás idejében tömegesen elvonul dolgozni, hogy élelmet kereshesse. Ha már ily időben történt volna az összeírás, akkor igen természetesen, az illetők megletek volna fosztva választási joguk gyakorlatától. Jövőre ez nem fog megtörténni; mert először hivatalból történni a névjegyzék összeállítása, másodszor az állandó lesz. Van azonkívül az állandó névjegyzéknek nagy előnye és ez az, hogy míg a régi törvények alapján az országgyűlést összehívó királyi rendelet kibocsátása és a képviselőválasztás közt legalább három hó telt el, mely időnek legnagyobb részét a választók összeírása vette igénybe; addig most már 30 nappal az összehívó kir. leirat után az országgyűlés működhetik, a minek alkotmányos szempontból csak örövendeni lehet. Végre ki kell emelnem a törvényjavaslat azon intézkedését, mely szerint jövőre a választásra jogosultaknak választáskor felmerült panaszai felett a magyar kir. curia fog itélni. Elvéteik a belügyministertől a bíráskodás, ki pártember lévén, érdekei és pártállásánál fogva is már kevésbé van hivatva ezen esetekben bíráskodni, mint az országnak legfőbb és a politikai mozgalmaktól távol álló bírósága. (Helyeslés a jobb oldalon.) Ezek a második fejezet alapszabályai, a melyre nézve ép úgy, mint az első fejezetre nézve az én javaslatom és azon javaslat közt, melyet a központi bizottság beadott, lényeges eltérés nem létezik; azonban lényeges eltérés van a harmadik fejezetre nézve, mely a választási eljárást szabályozza. Úgy voltam és vagyok ma is meggyőződve hogy a választási eljárás körül tapasztalt rendeltenségek és az ezek folytán felmerült panaszok leginkább a választási eljárásra vonatkoznak és ezt az eljárás hiányainak tulajdonítom. Éppen azért szükségesnek tartom egy oly törvényjavaslatot tejesztetni be, mely a választási eljárást gyökeresen átalakítsa.

Hogy ezen felfogásom helyes volt, arra nézve elég egy pillantást vetni a kérvények halmazára, mely a képviselőházhoz benyújtott, és melynek legnagyobb része nem éppen a választási összeírás, hanem éppen a választási eljárás ellen volt irányozva. Három irányban mutatkozott az eljárás czélszerűtlenné. Az első az, hogy a választási elnök hatalmi és működési köre nem lévén szabatosan körülírva, az az önkénynek tág tért nyitott. A második az, hogy az eddigi eljárás folytán nagy népösszeösdülés nem volt elkerülhető, és hogy a felizgult pártszenvédek folytán az összecsapást nem lehetett kikérülni. A harmadik az, hogy a szavazás egy küldöttség előtt eszközöltetvén, a választásoknak néha éjjelen át is kellett folyoniok, mely időszakban rendeltenségek és kihágások fokozott mérvben fordultak elő. E három bajon

kivántam én betérjesztett törvényjavaslatom által segíteni, részint azzal, hogy a választási elnök hatalmköre szorosan körül van írva, részint azzal, hogy a választás jelöltek szerint egymástól távol eső helyiségekben eszközöltetvén a pártok összecsapása s nagyobb rendeltenségek kikerülhetők lettek volna, s végre azzal, hogy az éjjeli szavazás abrogáltatott volna. A központi bizottság az osztályokban nyilvánult nézetek és ott hozott határozatok alapján az általam betérjesztett törvényjavaslatnak 3-ik fejezetét el nem fogadta és helyébe új 3. fejezetet hozott be. Én, t. ház! nem tagadhatom meg azon nézet jogosultságát, miszerint igen nehéz a népnek egy megszokott választási eljárását módosítani. Elismerem, hogy alig lehet sőt nem is lehet oly választási eljárást feltalálni, mely tekintettel az ország különböző viszonyaira, mindenütt jónak bizonyulna, éppen azért, mert nem vagyunk képesek olyant proponálni, mely absolute jónak lenne nevezhető, a kormány már akkor, midőn a törvényjavaslat fölött tanácskozott, elhatározta, hogy a javaslat e részéhez mereven ragaszkodni nem fog és szívesen hozzájárul a képviselőházban netalan nyilvánulandó minden olyan eljáráshoz, mely jobbitmányt foglal magában.

A t. előadó ur elmondta alapszabályát a központi bizottság által szerkesztett 3-ik fejezetnek; én részéről csak azt tartom kötelezőségemnek kijelenteni, hogy ahoy a kormány részéről hozzájárulok annyival inkább, mert hisz a 3-ik fejezetben is az én javaslatom alapszabályai t. i. a több küldöttség eszméje, ha nem is imperative, de permissive befoglaltatik, mi által a szavazás menete gyorsítottatni fog. Ez a mostani eljárásnak okvetlen javítását képezi.

Bocsánatot kérek, t. ház! hogy egy kissé hosszasan indokoltam törvényjavaslatomat. (Halljuk! Halljuk!) De szükségesnek tartottam, azon okokat, melyeket a t. képviselő urak már az osztályülésekből eléggé ismernek, elmondani nyilvánosan, (Helyeslés!) hogy így a nagy közönség, melyet bizonyára e törvény igen érdekel, tájékozva legyen az én javaslatom czélszerűsége felől, és tájékozva azon pont felől, melyet a kormány e törvényjavaslat alkotása körül elfoglalt. (Helyeslés.)

Es most szabadon áttérnem azokra, miket az én javaslatom ellen az igen tisztelt előttem szóló felhozott. (Halljuk!)

A t. képviselő ur nem fogadja el e törvényjavaslatot még tárgyalási alapul sem, mert nézete szerint az ellen igen sok, és igen alapos kifogásai vannak. Támadásában nagy súlyt fektetett mindenekelőtt arra, hogy ezen törvényjavaslat csak most tárgyalatik a házban, hogy e törvényjavaslatot a kormány az országgyűlés utolsó szakában, tehát közvetlenül a választások előtt torjesztette be, elismerem, hogy talán czélszerűbb lett volna e törvényjavaslatot néhány hónap előtt tárgyalni. De kérdem: lehet-e ezért igazságosan a kormányt vagy csak egyedül a kormányt okozni? Én azt hiszem, nem; mert habár a kormány befolyást gyakorol is az országgyűlés ügyeinek menetére, mégis e tekintetben nem egyedül őt illeti a szemrehányás.

(Vége köv.)

maradt összegből 200 frtot felosztani határoz. E határozat által a 200 frt a részvényeseknek tulajdonává válik, melyet aztán részvény utáni 18 kronként a gyűlés tagjai, mint magántulajdonukat, a Geese-intézetnek önként adományozhatnak, a nélkül, hogy valaki a 35. §-us megsértése felett panaszkodhatnék.

Tisztelt közgyűlés! Midőn ma a gyűlés bizalmával megajándékozott, örömmel foglaltam el az elnöki széket, de meg kell vallanom, ezen örömet tetemesen érezném megzavartatni az által, ha én, mint elnök kénytelen lennék itt oly határozatot kimondani, mely a gyűlés tekintélyét az országos közvélemény előtt compromittálná. Ilyennek tartanám pedig én azt, ha a közgyűlés épen azon napon, midőn 18 százalék felett osztakozik; egy humanisticus intézet felségelésére néhány fillért áldozni megtagadná! Ilyennek tartanám én azt, s nem hiszem, hogy valaki magára merné vállalni a felelősséget, ha M.-Vásárhely tanácstermében mondatnék ki a határozat, hogy e város polgárai közönnyel viseltetnek azon intézet iránt, melynek alapítója nagy részben és első sorban M.-Vásárhely fiainak nevelése s szegényei sorsának enyhítése végett élete örömeit és kényelmeit hozta áldozatul. Ugyanazért kell hogy a gyűlés közvetítő előterjesztésem, mely az ellenvéleményűek lelkiismeretét is megnyugtatón képes, saját tekintélyének megóvása szempontjából magáévá tegye.

Sok szó fordult itt ma elő a gyűlés tagjai fáradságának jutalmazásáról, kérem a gyűlést méltóztassék az elnöki székben tett, bárhalgecsékelybár fázódásomat, avval jutalmazni, hogy óvjon meg egy a gyűlés tekintélyét compromittáló határozat kimondásától, s közvetítő előterjesztésem elfogadva, bizonyítsa be, hogy mihelyt az alapsabály megsértése fele nem forog, a közintézetek javára sajátjából áldozni semmit sem késik.

Elnöknek e lelkes és kiváló hatású beszédje után Kozma, Gegő, Hinc és Szöllősi is elfogadták az indítványt, azon feltétellel, hogy ez ne legyen praecedens, s senki az ellen többé fel nem szólalván, egyhangulag határozatba ment, hogy a jövő évre áttétetni indítványozott 400 forintból 200 frt felosztatik, s azt a gyűlés tagjai önként, mint egyéni tulajdonukat, felajánlják a Geese-intézet alapjára; ez eset azonban praecedens nem lehetvén más adakozásra.

Gegő Károly indítványozta, hogy már most az önképző iparos-segéd-egyletnek is adassék meg a 100 frt, mit tavaly kért volt. De ez indítvány a jelen ülésen nem vala tárgyalható az alapsabályok értelmében.

4. A választmány és a véleményező bizottság a pénztárnok és könyvelő fizetéseinek 3 évre lendő állandósítását ajánlják. Mire hosszas és személyeskedésekkel teljes vita indult meg, melyben főképp bizonyos az egyetliránt lekötöttségben levő egyén illdelmetlen, s az egyetliről méltóságával egybe nem férő kitörésekre, leplezetlen önérdékű személyeskedésekre ragadtatta fékezetlen szenvedélyei által magát. Végül is a közgyűlés a választmány ajánlatát, a 900 frt állandó fizetést 3 évre fogadta el.

A beállítandó jegyző s egyuttal segédtsízt évi 500 frt állandó fizetéssel látatott el, a szolga fizetése pedig 200-ról 300 frtra emeltetett.

Elhatározatott az is, hogy a cégjegyzés az alapsabályok 96. §-ának módosításával a pénztárnok által is jogérvényesen vezettethessék, különben a cégjegyzés mindig két-két állandólag összerendelt tisztviselő által fog vezettetni.

Az 1872-ik évi költségvetés is elfogadtatott.

Kozma Endre tett még jelentést az új választmányi tagok iránt megtartott szavazás eredményéről; a legtöbb szavazatot nyert 13 egyént elnök megválasztottaknak jelentette ki, nevezik 16-ik számunk hírrovatóban olvashatók.

Végül a jövő évre a számvizsgáló bizottság tagjaivá: Ifj. Fogarasi Döme, Antal János, Sztupiczky Béla, Erdélyi Lajos és Novák Bogdán; a leltározó bizottság tagjaivá: Bihari Sándor, Petelei János, Bálint Dénes és Jenei József, a jegyzőkönyvek átvizsgálására pedig a fennebbiek közül: Bihari S. Fogarasi D. Antal J. Jenei J. és Erdélyi Lajos neveztettek ki.

A jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnök mellé Kozma Endre, Hinc Miklós, Göldner Nándor és Bihari Sándor kértettek föl.

Elnök Mikó Mihály: A közgyűlés teendőit bevégezvén, a gyűlést ezenel bezárom, elnöki erőtlenségemért engedelmet kérek, s a bizalmat és megtiszteltetést köszönöm.

Mire elnök éljenzetése között a 8 óráig húzódtott gyűlés szétszözlött.

Kolozsvári levelek.

IX.

Kolozsvár, febr. 27.

A zeneconservatorium csütörtökön, (febr. 22), gyűlést tartott gr. Péchy Manó elnöke alatt, a melyben szönyegre került, hogy az új színházi igazgatóság az operai előadásokat meg fogja szüntetni, a minek folytán a társulatnak szét kellene oszolnia. Azonban tekintettel arra, hogy e körülmény nem csak városunk zenekevelő közönségét, hanem számos idegen ajku színházlátogatót is sok élvezettől fosztana meg, elnök ö méltósága a gyűlésnek megígérte, hogy minden működése oda irányuland az intendánsnál, hogy a művészet templomából ne száműzessék annak egyik legszebb gyermeke.

A múlt héten kezdte meg Temesvári Lajos vendég-szerepléseit, a ki eddig a következő darabokban mutatta be közönségünknek színi tehetségeit: „Az ördög naplója“, „Fernande“, „Bibor és gyász“, „Lázár a pásztor.“ Mind-össze tíz darabban fog fellépni.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük az is, hogy holnap a színpad és nézőtér légszusz-világításával először fog színe kerülni Szigeti József „Toldi Miklós“ című 3 szakaszos színműve.

Szombaton a muzeum-egylet tudományos ülést tartott a városház nagytermében, s ezen alkalommal Bras-sai Sámuel olvasta Herbach Ferencz ily című értekezését: „Az ártézi kutakról, tekintettel a kolozsvári ivóvíz kérdésére.“ Ezen jeles geologiai fölolvasást a természet-zsufolásig megtöltö közönség érdekeltséggel hallgatta, a melynek tudományos szírazságát kedélyessé és vonzóvá tette fölolvasó többrendbeli kísérleteivel, (experimentum). Szerző azt mondja munkájában, hogy az artezi kutak használása által Kolozsvárt jó ivóvizet nem nyerhetni, hanem csakis vízvezeték által.

Ugy látszik, hogy Karneval herczeg nem halt meg, csak alszik, mert a bójtnak még két bálban fog praesidiálni: március 2-án a Hilaria daleygit hangversenyvel összekötött báljában és március 16-án a jégspört emberei által rendezendőben.

Bálok nagybójtnak? Kérdni fogja talán, egy-egy ájtatos olvasó. Hát Kolozsvár is a la Berlin nem akarja respektálni a Gergely-féle naptárt? E kérdésekre csak azt válaszolhatjuk: hogy a farsang rövidsége volt az oka, hogy a Hilaria, meg a gyorslábú koresolyázók bálja a nagybójtra szorult. Aztán, miért ne lehetne épen úgy meríteni bójtnak is, mint farsangon, az élvezetek kristály forrásából?

Szombaton (márc. 2) lesz a Boér Emma második jutalomjátéka, a mely alkalommal „Olimpia, vagy egy színész nő élete“ című francia dráma kerülend a színtérre. Hogy a közönség kedvezését tömeges megjelenésével fogja jutalmazni: előre jósolhatjuk.

Münker Arnold.

Felhívás.

A székely-keresztúrköri néptanítók egylete, mely remélhetőleg nem sokára egy általános udvarhelyszéki tanító-egylet szervezetébe, mint fiók-egylet fog beleolvadni, a maga körében egy segélyegyletet szándékozik felláítani. Köztudatu dolog — s leginkább maga a tanítói testület tudja és érzi azt — hogy a népnevelésügy előhaladásában a legelső és legnehezebb akadály a néptanítók nyomorúságos anyagi helyzete. Ilyen körülmények között az anyagi éhetés, egy csak nem minden életerőt fölemesztő súlyos küzdelem; vajjon maradhat-e még belőle valami az ügynek is — s az a valami elég-e egy oly szent ügynek, melyhez egy nemzeti jobblét minden szép reményei vannak fűzve? Daczára annak, hogy a tanító-egylet erősen meg van győződve a felől, miszerint a tanítók anyagi helyzetének kérdése, első sorban, közös nevelés-ügyi kérdés, s csak aztán szorosabb értelmében vett személyi vagy testületi is: mindazonáltal, szomoró anyagi körülményei közt sem akar jajveszékelt, recriminálás vagy gyámoltalan esedezések által, csak a külségelyben keresni minden menedéket, hanem először is az önségelyhez folyamodott, s így fogamzott meg ezen tanító-egylet kebelében, a tanítói segélyegylet eszméje, mely első sorban a segély-egyleti rendes tagok — tehát a tanítók — évi részvénydíjaiból szándékozza létrehozni a tanítók segélyezését eszközzendő pénzalapot. Azonban épen ama fentebbi erős, és már csaknem országos meggyőződésre hivatkozva, miszerint a szegény néptanítóknak nyújtandó anyagi segély, első sorban magának a népoktatás ügynek hajt kamatokat, nem lehet, nem szabad föltennünk azt, hogy az ország, s különösen e vidék értelmisége és hazafias érzülete ne akarna pártfogása alá venni egy ilyen egyletet. A székely-keresztúrköri tanító-egylet nyílt homlokkal és emelkedett öpérettel folyamodik ehhez a külségelyhez, tehát a nagy közszeg anyagi támogatásához mert tudja, hogy a nyújtandó segélyben több része lesz az iskolának, mint a tanító személyének; mert tudja, hogy az a segély kivált a szülökre nézt valamint ezek egyesületei a politikai és egyházi községeknek nézt is szintén nem egyéb, mint valóságos önségély, menyinyiben áldozatuk — saját legszentebb érdekeiknek hozott — áldozat leend. Hogy ez a szent meggyőződés csakugyan él is mi közöttünk, ennek örvendetes bizonyítékául szolgál e vidék egyik szerény — de valódi hazafias érzelmében gazdag — egyéniségének, újszéki Raffai Károlynak azon 200 forintnyi szép adománya, melylyel a segély-egylet pénztárának nem csak anyagi, hanem erkölcsi tekintetben is valóságos megalapítójává lett.

Azon nemes érdeklődés és buzgó áldozatkészség melyet t. c. uraságod a népnevelésügy iránt tanusítani szokott, följogosít azon reményre, hogy saját hatáskörében ezen egylet anyagi és erkölcsi támogatására nézt egész befolyását felhasználni sziveskedend.

Az egylet céljainak, valamint a nyújtandó segély és támogatás módozatának világosabb ismertetéseül, jó-nak látjuk az alapsabályi tervezett idevonatkozó részét, egész terjedelmében közzé tenni.

Kelt Székely-Keresztúron.

A székely-keresztúrköri néptanítók segély-egyletének bizottsága.

Helyi dolgok.

— (A helyi balpárt) múlt vasárnap délután az Apolló-teremben népes értekezletet tartott, hol elhatározatott, hogy a f. hó 10-kén Pesten egybeülendő országos balpárti értekezleten küldöttségileg részt kíván venni, s evégből Vásárhelynek épen Pesten levő országgyűlési képviselői fognak felhivatni.

— (A helyi régi dalárda) jövő vasárnap délelőt tartandja közgyűlését, mire az illető tagok figyelmét felhívjuk.

— (A mostani helyettes rendőrfőnök) pár hét óta a piaci mértékeket vette szigorú vizsgálat és ellenőrzés alá: a hamis ürmértékek használata miatt különösen a jeddi vásáros atyafiak vonatnak csütörtökönként gyakoribb büntetés alá.

— (B. Huszár Károly) a kolozsvári szintársulat intendánsa pár nap óta városunkban időzik, s a nevezett szintársulatnak a nyári időnyeken nálunk való elhelyezésén s e végett a piaci közelében jelesen az Apolló-kertben egy alkalmas színház építtetésén bérletek nyitásán s más szükséges előintézkedések létesítésén fáradozik. Törékvéseinek önmagunk érdekében is kedvező sikert kívánnak.

— (Az ujonezalítás) városunkban f. hó. 1-és 2-ik napjain megtörténvén, annak eredményéről a következő statisztikai adatokat közöljük. Hadkötelezett volt az 1-ső korszatályból 86, a 2-ikből 46 és a 3-ikből 32, mindössze 164 egyén. Ebből ösmeretlen volt vagy máshelyt állott sor alá 56, törvényes okokból fölmentetett 27, megvizsgáltatott 81. Utóbbiakból bevétett a sorhadhoz önkéntes beállítás folytán 12, besorozás útján 14, a póttartalékba 3 a honvédséghez pedig 13, összesen tehát bevétetett 42 végül katonai szolgálatra nem képesnek találtatott 36.

Színi szemle.

Szombaton, márc. 2-án „Gerolsteini nagy herczegnő“, operette, Szabadosné javára.

Egykor egy fiatal francia költő felolvasta próbaművét a hírneves Pyron előtt, hogy bírálná meg költeményét s tehetségét. Pyron az olvasás közben fővegét többször megemelte.

Hogy tetszik fiatal erőm gyöngye szüleménye? kérdé, a felolvasás bevégezéével, az ifju költő.

Meg vagyok vele elégedve, válaszolt Pyron.

De hát a főveg többszöri megemelésének mi értelme lehet? kérdé ismét az ujdón költő.

Mikor ismerőseimmel találkozom, azoknak mindig köszönni szoktam; volt reá a rendkívül elmés felelet.

Ép ez az eset volt velünk is — az említett operette előadása alkalmával, melynek 1-ső és 2-ik felvonása fináléjában egy régi, de mindig szeretett kedves ismerő-sünkkel találkoztunk, a „Mártha“ fináléjából át vett gyönyörű B.-dur Larghetto-ban. A zeneszerzőnek szerencsés ötlete volt ez a kölcsönzés, mert az által művét egy oly ragyogó brillanttal ékesíté, mely aztán legalább előtünk az egész darabot érdekessé — hogy ne mondjuk értékesé — tette. Sajátságos ez a zenevilág! ennek nyelvét a világ minden népe megérti; hangjegyeit a föld minden nemzetisége egyformán olvashatja, ebben az or-zás nem vétek, nem szegény; sőt az, az orzót boldogítja, a tulajdonost pedig megtiszteli, mint olyant, ki mást saját megrövidítése nélkül dotálhat. Igaza van a „Génie du Christianisme“-nek; „La source de la musique est dans leciel“; ép ez az oka, hogy a zenevilág természete nagyon is elüt a földi dolgoktól, s mig az emberi életet a levegő táplálja, tartja fenn, addig a zene elementuma „a szép harmonia a szívbe benyomul, hogy azt az erkölcsnek szentelje templomul.“ A zene az emberi élet legbecsebb colaturája.

De térjünk vissza a színházba. A terem zsufolásig tele, mely arról tanuskodik, hogy a m.-vásárhelyi lelkes közönség szomjuhozza a zenét.

A darab, mint minden operette, könnyű eledel, mely épen nem terhel. A jelenben kellemben foglalkoztat, jövő-re nem nyújt semmit.

Az előadás, oly erőssel, melyek felett Szabados karmester rendelkezik kielégítő. Jóra való zeneismerő szinte nem érti Szabados plasticai erejét, mely szerint képes volt egy operettet operettisták nélkül előadni tisztetesen. Körül-belül fázasztó óriási munka volt biz az, melyet aztán a közönség nemesen jutalmazott.

Szabadosné, mint Gerolsteini herczegnő, gyöngye volt az egész előadásnak. Színpadi szerencsés alakja izléstjes toilletje, iskolázott hangja, jó játéka kivívták részére a közönség megelégedését. Egy pár szépen sikerült fermája, mely sok érzéssel és nagy tisztasággal volt exequálva, meggyőztek minket arról, hogy Szabadosnénál nem hiányzik a zene iránti forró és nemes szenvedély. Azok a fermák csak szenvedély hevítette kebelből fakadhatnak.

Egyébiránt az összes személyzet játéka ellen sincs panasznunk. A kardalnokok eléggé egybevágólag működtek.

A zenekarral is meg voltunk elégedve, s ajánljuk jövődöre is az orchestrumbani mentől többszöri közreműködést, mint a mely a tactusbani erősödsére, — mi nélkül a correct játék lehetlen — legbiztosabb iskola.

Szerk.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1872. mártius 4-ik és következő napjain a következő ügyek fognak nyilvános ülésben tárgyalatni.

(Folytatás és vége.)

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal.

Özv. Szabó Lajosné Rákosi György e. kártérítés i. Pap Mihály Szomor József e. 50 véka törökbuza és 50 véka rozs i. Jagyi János Alesius József e. birt. háb. i. Umbráth János Hégen községe e. kártérítés i. Vakszman Adolf Schmidt Mihály e. birt. háb. i.

Előadó k. t. b. Petri Ádám.

Gische János csődügye. Welter Márton Daniel

Tinsen s társ. e. póteskü letének nyilvánítása i. Stoikan Adám Dura Pável s társ. e. tulajdonjog elismer. i. Szász Dániel s társ. Kasamán Sánd. e. fekvők i. Kovács Lajos Schnell Ferencz e. 100 frt i. Apór Zsuzsánna Apór Lajos ellen fekvők iránt.

Előadó k. t. p. bíró Ilyés Károly.

Soos Eduárd János Juliánna e. 133 frt i. Farkas János Tatár János e. 18 frt i. Hirsch Lipót Orbán János e. 50 frt 10 kr. i. Máthé Ignác gondnoksági ügye. Töpfer András s társ. Boyer Frigyes e. 650 ft előjegyzése. Prekub Abrahám Jenei Károly e. számadás i.

III. Tanács bűnügyben.

Előadó k. t. bíró Nagy Sámuel.

Lőrinczi Mozesné becsületbiztonság e. kihágás. Sántán Dávid Mária becsületbiztonság e. kihágás.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon.

Ifj. Samu János rablás. Rorhmann Albert sikkasztás. Bence István életbiztonság e. kihágás.

Előadó k. t. bíró Bárdosi György.

Lupu Gyorgye emberölés bünténye. Abrahám István súlyos testi sértés.

Előadó k. t. bíró Spech Adolf.

Stoie Gyorgye emberölés bünténye.

IV. Tanács urbéri ügyben

Lázár Ferencz Kure Stefan e. majorsági fekvők visszaszabását i. Sebesi György Stank Juon e. egy kasszáló visszaadása i. Szabó János Ignác Mih. e. egy belső telek majorság természetű elismerése i. Szakács László s társainak Solymosi Lajosné e. egy állomány urb. természetű elismerése i. Balázs István Babos János és társ. e. egy állomány urb. jellege elismerése i. Szatmári István Ugron Istvánné e. egy állomány urbéri természetű elismerése iránt.

Bécsi tőzsdei árkelet.

(febr. 27.)

5% ⁰ metallique	63.80
5% ⁰ nemz. államkölesön	63.80
1860. államkötvény	103.10
Bankrészvény	847.—
Hitelrészvény	349.—
London	112.65
Ezüst	111.—
Arany	5.34
Napoleon arany	8.96 ¹ / ₂
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.50
" " " temesi	78.—
" " " erdélyi	77.—
" " " horvát-slavon	73.—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

Jakobi G.

1—4

Erdélynek legnagyobb kalaptárában

Maros-Vásárhelytt (sz.-király-utca 6. sz.)

folytonosan dús választékba találhatók, minden igényre, való legjobb bel- és külföldi gyártmányu, és legújabb divatu nemez-biber-selyem, valamint magas (Cylinder) kalapok urak és fiú gyermekek számára, oly illő árban, a minőbe azok hason üzletben nem kaphatók.

Helyi, ugy szintén vidéki megrendelések nagyban és darab számra pontosan eszközöltnének.

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref főiskola gyorsajtoján 1872.

Léder testvérek

balsamas földdió-olaja, szapanyok sok jeles orvos és orvosi tekintély véleménye szerint czélszerűnek találattott, főleg egy *lággy, gyöngye és fejbőr* eszközlésére, s annál fogva mint szerfelett *szelid, szépítő, megfrissítő* mindannyi mozdószer főleg *urnők, gyermek*ek, valamint *sárga, durva és hámló* bőri egyének számára annyival inkább ajánlható, mivel jelenkori rendes szapanyok savanyval tulterhelve vannak, s ez által csak kártékonyan hatnak a bőrre.

A balsamos földdió olaj rózsaveres takaróban csomagolva jelenik meg, ellátva az ide mellékelt bélyeggel; megkapható pedig, a fentebbi árban Maros-Vásárhelytt **Fogarasi J. Demeternél.**

Darabja
25 kr.

4 darab
egy
csomagban
80 kr.

Haasenstein & Vogler,

die älteste & bedeutendste

ANNONCEN-EXPEDITION

in Deutschland, Oesterreich und der Schweiz,
besorgen Annoncen in

alle Zeitungen der ganzen Erde

ohne Berechnung von Provision und Porto zu den billigsten Originalpreisen und haben ihre Etablissements in WIEN. Neuer Markt 11, PRAG, Graben, 27, PEST, Herrengasse 13,

sowie in

Basel.	Berlin.	Bern.
Breslau.	Chemnitz.	Chur.
Dresden.	Erfurt.	Frankfurt a. M.
St. Gallen.	Genf.	Halle a. S.
Hamburg.	Köln.	Lausanne.
Leipzig.	Lübeck.	Luzern.
Metz.	Magdeburg.	München.
Neuchâtel.	Nürnberg.	Stuttgart.
	Zürich.	3—4

Felhívás!

3—6

A „Magyar kölcsönös biztosítobank“ alólirt vezérigynöksége örömmel értesíti a községi és egyházi előjárókat, hogy ez intézet az eddigi tömeges csoportosulások után a községi, egyházi javak, valamint árvák tulajdonait képező épületek tűz elleni iztosítását a következő mérsékelt díjak mellett eszközli.

a) Cserép-födélű épületeknél 100 forint után 10—12 kron.

b) Zsindelyfödélű épületeknél 100 forint után 36—50 kron.

c) Szalma- és nád-födélű épületeknél 100 forint után 80—100 kron.

Több évekre kötött biztosításoknál még ezen díjakból 10 százalék levonatik, azt alább szállítja még az évenkénti nyeremény kiosztása, mely e testületnél a biztosítók jogos tulajdona, míg a más részvényes társulatoknál a részvényesek közt osztatik fel, és hogy mily nyereményeket csapolnak le a részvény-társulatok a közönség kezéből, saját zsebeikbe, elég fényes bizonyíték azon körülmény, alig rendelkeznek kezdetben 1 millión felüli összeggel és néhány kedvező év után 1—5 millióval bírnak.

Ilyképen a közönségtől függ ez intézethez csatlakozva, azon milliókra menő nyereményeket, melyeket a részvényes társulatok élveznek, saját maguk részére megtartani, az által díjfizetéseiket a legalantabbi fokra szállítani.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni a bank vidéki ügyvivőinél vagy Maros-Vásárhelytt Erdélyre nézve a központon.

Holczer Gyula

a Magyar kölcsönös biztosító bank erdélyi vezér-ügyvivője.

Sz. 572. 1872.

2—3

Marosszékeknek az 1870-ik évi XLII-ik törvény czikk 44-ik §-sa alapján alkotott állandó választmánya jövő mártius hó 11-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg M.-Vásárhelytt a székházánál

rendes ülést tart.

Maros-Vásárhelytt, 1872. február 27-én.

alkirálybíró

Bothos Kálmán.

3—3

Az

„Erdélyi kereskedelmi és hitelbank“

t. cz. részvényesei

az 1872-ik évi ápril hó 3-án délelőtti 11 órakor a bank helyiségében tartandó

második rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Ezen rendes közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóválasztmány jelentése a bank 1871. évi üzleti működéséről.
- II. A számadásnak és mérlegnek, a számvizsgáló-bizottmány jelentésével együtt, előterjesztése.
- III. Az osztalék meghatározása és az igazgató-választmánynak az 1871-ik évi számadások terhe alóli fölmentése.
- IV. Az igazgató-választmány kilépő négy

- tagja helyett ujak választása, az alapszabályok 24. §. értelmében.
- V. Számvizsgáló-bizottmány választása, az alapszabályok 46. §. d) pontja értelmében.
- VI. A részvényesek által a választmánynak esetleg bejelentendő indítványok és javaslatok.
- VII. A választmány által a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok.

Kivonat az alapszabályokból.

49. §. A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által részt venni szándékozó részvényesek kötelesek **8 nappal** — a közgyűlés előtt részvényeiket (illetőleg elismervényeiket) a társaság pénztáránál, innen nyerendő térítvény és belépti jegy mellett letenni.

Maros-Vásárhelytt, 1872. február 20.

A választmány.